

Kamor doseže kol morje,
Njih bandera se primolé:
Svetinje jih spremljajo,
Pred nesrečam' varjejo.

Ako smo v šesti deželi našli prebivališča umrlih modrih očakov, najdemo v sedmi umrle junake, viteze, hrabre vojščake, v znamenje, kako čestit stan je bil pri starodavnih Slovenih — vojaški stan. Le staroškandinavska mitologija ima slične nazore. Po tej Einheriar „die abgeschiedenen Helden“, kakor J. Grimm tolmači, obdajajo Odina v Wallhalli „und treiben dort ihre Kampfspiele“.

Sedma dežela je toraj domovina luči unkraj zračnega prostora — v nebeškem neskončnem prostoru, kjer vladate svitloba in luč kot neodvisna — od svetlečih solnčnih teles — samostalna večna moč.

V osnič zapiska, zaroži,
Ena ptica prileti,
Kaj se, kaj se po svet godi?
Razloži nam ptica drobna ti!
Jaz pridem iz osme dežele
Kamur odtod nihče ne gré.
Divice, kakor tud žené
Same brez mož kraljujejo.
Njih lepoti je vse krotko.
Bodi si zver, ali kar živó.
Njih dežela: Kolobocia,
Z zlatimi hrib' ograjena,
Po zlatim pesk' vode tekô,
Rožce božji duh dajo.
Ko b' kdo 'tel dežel' vzeti
Bi mogel umret brez milosti;
Viši z neba bi bli na pomoč.
Potrjenje miru ti dam pisano
S čisto krvjo podpisano,
De v Čari gori ni zbrisano.

Ker iz osme dežele ne pride sluga svitlega gospodarja, temoč drobna tica, to je znamenje, da ta dežela ne spada več pod oblast svitlega gospodarja, temoč najvišega boga.

Tako se potrjuje Helmoldovo sporočilo: „Slavi inter multifaria Deorum numina non diffitentur unum Deum, in coelis caeteris imperitatem, illum praepotentem caelestia tantum curare“. Isto sporočuje tudi Prokop. Divice in žene, ki brez moža v osni deželi kraljujejo, opominjajo nas na grške Amazone, ktere najdemo v družbi bežice Athene — boginje nebeške vedrine in svitlobe, kterih prvotni značaj pa je pozneje zeló pokvarjen. Naša pesem pa tudi nam pové, da je divičji in brezzakonski stan pri starih Slovencih bil povišan še nad junaškim stanom. Te divice bi jaz primerjal nemškim „Schwanjungfrauen“, sâligen Fräulein, Valkyriam, belim ženam slovenskih narodnih povedi, staroindijskim Apsararam — to je „nevídličivim“ po Weberovem tolmačenju, ali, kakor Schlegel tolmači, „die in den himmlischen Gewässern Wandelnden“. Nekteri basnoslovci v njih spoznajo: osebljene svitle megle. Te nebeške divice stanujejo v Kolobociji, slovensko poznamovanje za nemški: Scharaffenland, Engelland, Insel der Seligen. Ta dežela je z zlatimi hribi ograjena, pod zlatim peskom vode tekô, rožce božji duh dajo. V tej deželi je: čarja gora (Zauberberg). Ker podobo hriba ali gore v indoevropskih mitih vidimo predstavljena nebesa, ter tudi čarja gora, dežela Kolobocija druga ne pomenja, — ona je steklena gora poljskih narodnih povedi enaka nemškemu: Glasbergu, na katerem stoji zlat grad, je domovina Schwanjungfrau, polna najlepših cvetočih zelišč, napolnjena s čudovito svitobo, do ktere je le mogoče priti s pomočjo

medvedovih krempelj, kakor poljske in litevske narodne povedi sporočujejo (glej: Woycicky Klechdy II., 134. 135. Knjalowicz histor. Litw. I. 5. 140.). Tudi po nemških povedih se do Glasberga pride skoz deželo vetra, solnca in meseca s pomočjo kurje košice. Čarja gora je toraj svitlo-modri nebeški obok nad oblačnim svetom. Zakaj se ta dežela veli Kolobocia, Kolbocia ni mi znano. Kolbocia pomenja v slovenščini tudi nerazumljiv jezik, v litveščini pa pomenja: kolbe, kelbe, govor, kolbeti, govoriti. Ali se ne bi dalo misliti, da so sorodni Litveci v azijanski pradomovini stanovali v srečnišem in rodovitnejšem kraju, kakor Sloveni? To preiskavo prepustčam bistroumnišim starinoslovcem.

(Konec prihodnjie.)

Prislovice in reki iz Istre.

(Zapisal J. Volčič.)

Gusta selja (selitba) i gusta ženja (ženitba) malo valja. — Ča je baba nabrala, to je unuka razdrala. — Vsaka tikva na svojem grlu raste (vsak ima svojo misel). — Pusti kuću goreču i nastoj (adsiste) ženu roječu. — Nedaj mi Bog živemu u zemlju, ni mrtvemu spod nje (nedaj mi Bog nenaravski umreti, ili po smrti imeti slabo ime — biti vukodlak — kudlak). — Blazi ti slugo: ukazano delaj, gotovo ji. — Lépi su obětki, neznam kakovi té biti ženitki (lepo se pripravlja za zakonsti stan, ali se nevá, kakošen bo). — Su si podobni, kako da bi jabuku razpolovil. — Sv. Ivan prvi letni dan, žito zori ali zgori. — Plače (joka se) kako streha (kadar daži). — Ki zatira stare običaje, zatari njega Bog. — Od mučanja ni pisanja ni štenja. — Devojčina kako stari opančina (nepoštena). — Sunce sviti daž hodi, slěpari se ženu. — Kada pride mesec maj, pita je li u kući kaj. — Lepa beseda glave ne odséka. — Ni muhe ne pusti na njega sesti (tako ga ima rad). — Kade je gospodi s vami, je sěna i slami (popu je dobro). — Krivo stečeno ni nikdar blagoslovljeno. — Ki ruku (z darom) pruži, ruka mu se i napuni (dar se dobí za dar). — Ako je sila na vanjščini je pravica u gradu. — Ur ne brojimo, žen se ne bojimo (pijančevska). — Žito grečati, rešetati ga, da plaža pride na vrh; strojiti ga, da plaža pade skoz rešeto. — Duhovina, Geisteserscheinung, vedovina, Gespenst, Scheusal.

Vrtec lepoznanški.

Prijateljici.

Novela.

Poleg Dragoile Jarnevičeve svobodno posnel J. Levičnik.

(Dalje.)

IX.

Naglost, s ktero je odhajala Ljuboslava, odtegnila jo je tudi našemu očesu; in akoravno smo koj po odhodu jeli iskati njenega sledú, bil nam je vendar ves trud zastonj. Kakor v hipu minulo je tako že petnajst celih let, in o njej ni ne duha ne sluha. Naveličali smo se zavolj tega, dalje iskati je.

Hodimo toraj svojo pot!

Le-tá pripelje nas noter v Česko zemljo, in sicer na neko gorsko senožet, po kteri se pasejo tolste čede, in poleg kterih šaljivi pastirji v hladnih sencah polegavajo ter norce brijejo. Iz brega se vidi na daleč prostrano ravno polje. Ugodno je očesu gledati na cvetoče livade in plodne njive. Vročina poletnega dneva dela, da se danes oddaljene okolice vidijo kakor skoz modri pajčolan. Tudi dolino proti jugu pokriva nekak sopařičen dim, vendar pa se dobro razloči v njej prostira-